ส่วนผลิตกล้าไม้
เลขที่รับ ๘๙๔๕
วันที่ ๒ พ.ย. ๒๕๖๙
เวลา

สำนักส่งเสริมการปลูกป่า
เลขรับ: 14132/2569
วันที่รับ: 30/10/2569
เวลารับ: 11:32

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ กลุ่มนิติการ โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๘๒-๓ ต่อ ๕๖๐๓, ๐ ๒๕๖๑ ๕๓๐๕

ที่ ทส ๑๖๐๙.๔/ ๓๗๖๙๘ **วันที่** ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๙

ฝ่ายบริหารทั่วไป
เลขที่รับ ๕๐๕๕
วันที่ ๓ พ.ย. ๒๕๖๙
เวลา

เรื่อง แนวทางปฏิบัติ (กรณี ศาลมีหมายเรียกหรือคำสั่งเรียกพยาน)

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้
รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน
ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน
ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
ผู้อำนวยการกองการอนุญาต
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน
ผู้อำนวยการกลุ่มงานจริยธรรม

ด้วยกรมป่าไม้ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ (กรณี ศาลมีหมายเรียกหรือคำสั่งเรียกพยาน) เพื่อประโยชน์ของทางราชการ และให้เป็นแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ (รายละเอียดตามแนวทางปฏิบัติที่แนบมาท้ายหนังสือนี้ /เอกสารจำนวน ๒ แผ่น)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้แจ้งเจ้าหน้าที่ในสังกัดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(นายพัฒน์พงษ์ สมิตติพัฒน์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

เวียน
ฝ่ายบริหารทั่วไป

(นายราวุฒิ ทานัน)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่า

(นายคงศักดิ์ สร้อยเสนา)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนผลิตกล้าไม้

(นางวนิดา ทองนุช)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

(นายราวุฒิ ทานัน)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ
๓๐ ต.ค. ๒๕๖๙

(เอกสารแนบท้าย หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๔/ ๑๗๖๙๘ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๙)

แนวทางปฏิบัติ (กรณี ศาลมีหมายเรียกหรือคำสั่งเรียกพยาน)

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม และให้การพิจารณาอรรถคดีของศาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยรวดเร็วและถูกต้องครบถ้วน ประกอบกับข้อมูลพยานหลักฐานนั้น เป็นเอกสารราชการหรือข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งเจ้าพนักงานได้จัดทำขึ้นหรือรับรองในหน้าที่ราชการ รวมถึงสำเนาเอกสารนั้นๆ ที่เจ้าพนักงานได้รับรองในหน้าที่ด้วย "เป็นเอกสารราชการ" และเอกสารราชการหรือข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองของส่วนราชการต่างๆ ของกรมป่าไม้นั้น "เป็นเอกสารราชการของกรมป่าไม้" เมื่อศาลได้มีหมายเรียกหรือคำสั่งเรียกพยาน (ถึงผู้ครอบครองเอกสาร) จึงเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน (กรณี ศาลมีหมายเรียกหรือคำสั่งเรียกพยาน) ในอรรถคดีหรือทุกประเภทคดี ดังนี้

๑. หมายเรียกพยานเอกสาร หรือพยานวัตถุ

๑.๑ กรณี ศาลมีหมายเรียกหรือคำสั่งเรียก ถึงกรมป่าไม้ หรืออธิบดีกรมป่าไม้ (ไม่ว่าพยานเอกสารและข้อมูลหรือพยานวัตถุ จะมีอยู่หรือจัดทำขึ้นหรือในความครอบครองหรือรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ เช่น กลุ่ม กอง สำนัก และสำนักพื้นที่ฯ เป็นต้น) ในทางปฏิบัติ ให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกลุ่มนิติการดำเนินการขอพยานเอกสารตามหมายเรียกหรือคำสั่งเรียก แล้วให้เสนออธิบดีกรมป่าไม้ หรือรองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมป่าไม้ เป็นผู้ส่งเอกสารตามหมายเรียกหรือคำสั่งเรียกของศาล ต่อไป

๑.๒ กรณี ศาลมีหมายเรียกหรือคำสั่งเรียก ถึงเจ้าหน้าที่หรือตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือหัวหน้าส่วนราชการภายในกรมป่าไม้ เช่น กลุ่ม กอง สำนัก หรือผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสำนัก และหรือเจ้าหน้าที่) ในทางปฏิบัติ ให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่ได้รับหมายเรียกของศาล ได้ตรวจสอบการมีอยู่ในความครอบครองของเอกสารข้อมูล รวมถึงรายละเอียดความถูกต้องและลักษณะของข้อมูลเอกสาร กล่าวคือ

(๑) ถ้าเป็นเอกสารราชการที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติทั่วไปหรือเป็นเอกสารซึ่งตามกฎหมายไม่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยหรือเอกสารที่ไม่มีชั้นความลับใด (ให้ดำเนินการจัดส่งเอกสารหรือสำเนาเอกสารตามหมายเรียกนั้น ไปยังศาลได้โดยตรง) ทั้งนี้ เนื่องจากตามหมายเรียกพยานหรือการพิจารณาคดีของศาลมีกำหนดนัดที่แน่นอน แล้วให้รายงานกรมป่าไม้ทราบโดยด่วน (รายงานพร้อมกับการส่งเอกสารไปยังศาลหรือรายงานในโอกาสแรก)

(๒) กรณี เป็นข้อมูลเอกสารที่เป็นความลับของทางราชการหรือตามกฎหมายห้ามมิให้เปิดเผยจนกว่าจะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หรือเป็นข้อมูลเอกสารที่ได้กำหนดชั้นความลับไว้ (กรณีนี้ ห้ามมิให้จัดส่งเอกสารดังกล่าวไปยังศาลโดยตรง จนกว่าจะได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายหรือผู้เกี่ยวข้องแล้ว) ในทางปฏิบัติ ขอให้ตรวจสอบและจัดส่งเอกสารตามหมายเรียกนั้นมายังกรมป่าไม้โดยด่วน (และให้ผู้ที่ได้รับหมายเรียก แจ้งรายงานเหตุเบื้องต้นดังกล่าวให้ศาลทราบ) และให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกลุ่มนิติการที่จะพิจารณาและดำเนินการ แล้วเสนอผู้มีอำนาจต่อไป ตามนัยข้อ ๑.๑

(๓) กรณี เอกสารตามหมายเรียกหรือคำสั่งเรียกมีหลายรายการ (เป็นข้อมูลเอกสาร ตามข้อ ๑.๒ (๑) และ (๒) รวมอยู่ด้วย) ในทางปฏิบัติ ให้พิจารณาและดำเนินการ ตามข้อ ๑.๒ (๒) โดยอนุโลม

๒. หมายเรียกพยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ

พยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ มีลักษณะเป็นการเฉพาะตัวของพยาน กล่าวคือ บุคคลที่คู่ความในคดีกล่าวอ้างให้เป็นพยานฝ่ายตน หรือศาลเห็นสมควรเรียกให้เป็นพยานต่อศาลก็ดี จะต้องเป็นผู้ที่ได้เห็นได้ยิน หรือทราบข้อความเกี่ยวในเรื่องที่จะให้การเป็นพยานนั้นมาด้วยตนเองโดยตรง ดังนั้น พยานบุคคลหรือพยาน

/ผู้เชี่ยวชาญ...

ผู้เชี่ยวชาญที่ศาลมีหมายเรียกหรือคำสั่งเรียกให้ไปศาล จึงจำเป็นต้องเดินทางไปศาลเพื่อให้ถ้อยคำหรือให้การเป็นพยานในเรื่องนั้นๆ (อาจขอยกเว้นได้ เช่น ศาลมีหมายเรียกถึงตำแหน่งหน้าที่ หรือบุคคลผู้มีหน้าที่ในตำแหน่งนั้นตามระเบียบกฎหมาย และเรื่องที่จะให้ถ้อยคำหรือให้การต่อศาลเป็นเรื่องเกี่ยวด้วยอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งนั้นๆ อาจมอบหมายหรือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นที่ทราบและรู้เรื่องเกี่ยวด้วยอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งนั้นชี้แจงให้ถ้อยคำหรือให้การต่อศาลได้ เป็นต้น /ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของพยานบุคคลที่ศาลมีคำสั่งเรียกที่จะชี้แจงหรือแจ้งให้ศาลทราบก่อนกำหนดนัด ว่าตนได้มอบหมายหรือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นไปชี้แจงให้ถ้อยคำหรือให้การต่อศาลในวันนัด) ในการนี้ จึงเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้เบื้องต้น ดังนี้

๒.๑ กรณี ศาลมีหมายเรียกหรือคำสั่งเรียกพยานบุคคล ถึงหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรืออธิบดีกรมป่าไม้หรือผู้แทน รวมถึงรองอธิบดีกรมป่าไม้ ในเรื่องที่เกี่ยวด้วยกับภารกิจตามอำนาจหน้าที่ตามที่ระเบียบกฎหมายกำหนดในเรื่องนั้นๆ /ในทางปฏิบัติ ให้เป็นหน้าที่ของกลุ่มนิติการ ที่จะประสานงานข้อมูลข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานภายในกรมป่าไม้อันเกี่ยวกับภารกิจดังกล่าว เพื่อให้ได้ข้อมูลข้อเท็จจริงในการชี้แจงให้ถ้อยคำหรือให้การต่อศาลของพยาน ทั้งนี้ พยานบุคคลตามคำสั่งเรียกดังกล่าวมานี้ อาจมอบหมายหรือมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่อื่นหรือเจ้าหน้าที่กลุ่มนิติการไปศาลเพื่อชี้แจงให้ถ้อยคำหรือให้การต่อศาลแทนก็ได้ เว้นแต่ ศาลจะได้มีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๒.๒ กรณี ศาลมีหมายเรียกหรือคำสั่งเรียกพยานบุคคล ถึงเจ้าหน้าที่หรือตำแหน่งทางราชการหรือหัวหน้าส่วนราชการภายในกรมป่าไม้ เช่น กลุ่ม กอง สำนัก หรือผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสำนัก หรือเจ้าหน้าที่) ในทางปฏิบัติ ให้หน่วยงานภายในกรมป่าไม้ที่มีภารกิจเกี่ยวด้วยเรื่องที่จะให้ถ้อยคำหรือให้การต่อศาลของพยาน ในการสนับสนุนข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ พร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

๒.๓ พยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งพยานได้พ้นหน้าที่ในทางราชการกรมป่าไม้แล้ว (เช่น โอนย้ายไปรับราชการอื่น, ลาออกจากราชการ หรือเกษียณอายุราชการ เป็นต้น) ในกรณีศาลมีหมายเรียกหรือคำสั่งเรียกถึงพยานดังกล่าวนี้ และพยานได้ติดต่อประสานงานกรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการสนับสนุนข้อมูลข้อเท็จจริงในเรื่องที่จะให้ถ้อยคำหรือให้การต่อศาล /ในทางปฏิบัติ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภายในกรมป่าไม้ที่มีภารกิจเกี่ยวด้วยเรื่องที่พยานจะให้ถ้อยคำหรือให้การต่อศาล และหรือกลุ่มนิติการในการสนับสนุนข้อมูลข้อเท็จจริง พร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) เพื่อประโยชน์ของทางราชการ ทั้งนี้ตามนัยข้อ ๒.๑ ข้อ ๒.๒ โดยอนุโลม แล้วแต่กรณี

อนึ่ง พยานที่ได้รับหมายเรียกหรือคำสั่งเรียกของศาลนั้น สามารถยื่นคำขอต่อศาล เพื่อขอสืบพยานโดยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์หรือทางจอภาพได้ โดยคู่ความฝ่ายที่อ้างพยาน หรือตัวพยานเอง ยื่นคำร้องหรือคำแถลงต่อศาล พร้อมระบุเหตุผลความจำเป็น (เช่น พยานอยู่ต่างประเทศ, ภูมิลำเนาอยู่ห่างไกลจากศาล, สุขภาพเจ็บป่วยไม่สามารถเดินทางได้ เป็นต้น) /ทั้งนี้ ตามนัยข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม ที่เกี่ยวข้อง

.....

(นายสมเกียรติ แสงเพชร)
นิติกรชำนาญการ